

pacht geweest. Sommige stallen met vier verkoopsters om de pacht te kunnen opbrengen.’

In 1852 werden de planken van de stallen vervangen door tafels in arduin van Ecaussines die er toe bijdragen de lucht tussen de dorische zuiltjes reiner te houden.

Meldenswaard is de betrekking van het geslacht Anchemant met ‘die van den visschenambachte.’ Jonker Pieter Anchemant, die in 1745 optrad als tesorier van de Vischcoopers, was afstammeling van de Bourgondiër Pierre Anchemant, raadsheer en secretaris van prins Maximiliaan en van hertog Philips de Schone, die zich in 1493 te Brugge kwam vestigen. Hij verkreeg er 27 December 1493, voor bewezen diensten, het voorrecht van ‘Vrije Vischcooper’. Dit voorrecht, erfelijk in zijn geslacht, bestond in een visstal op de Brugse Markt die verpacht werd aan een ‘actieve’ viskoper en de Anchemant's een jaarlijks inkomen van 10 pond groten heeft bezorgd tot de afschaffing van het ambacht in 1793.

A.V.

- Brugge. Stadsarchief. Resolutiebouck 1744-45, f. 270; 274-75. Kronieken van Allaert en Buyck. Gedenkwaardige Aenteekeningen van J.K. Verbrugge t.a.p.

De visserij te Nieuwpoort ten tijde van Maria-Theresia. 1770.

De visserij is de voornaamste nijverheid van deze plaats: zo getuigen de douaneofficieren van Nieuwpoort in hun rapport van 1770 gericht aan de Raad van Financiën (Algemeen Rijksarchief te Brussel; aangevuld met rapport van 1764).

De vissersvloot telt 23 sloepen - twee meer dan in 1764 - waarvan enkele varen op haringvangst gedurende het seizoen. De bemanning is 6 à 7 koppen per sloep: 4 volle mannen met 2 of 3 jongens; op haring vaart men met 8 man.

De sloepen worden gebouwd te Nieuwpoort, Brugge, Baasrode en Oostende; zij kosten gemiddeld 4000 florijn.

mast, takelwerk, zeil en koorden meegerekend. De masten komen uit de zaagmolens van Oostende; zeildoek trekt men ook uit Duinkerke, het touwwerk wordt te Nieuwpoort vervaardigd met hennep uit het Land van Waas en wordt ook ten dele aangekocht te Duinkerke. De vishaken trok men uit Duinkerke en Calais, sedert een tiental jaren echter worden zij ter plaatse vervaardigd door twee fabrikanten die elk een drietal gasten werk geven en draad uit Holland. Gent en Brugge verwerken; zij voeren nu zelfs vishaken uit naar Oostende en Blankenberge.

Nieuwpoort koopt zijn visnetten te Duinkerke en niet te Brugge, waar ze veel duurder zijn; men schat het verschil op 1000 florijn per sloep, de Brugse netten zijn immers per stuk 3 florijn en 10 stuivers duurder en zijn dan nog kleiner. Men breid ook netten te Nieuwpoort, doch op verre na niet genoeg voor het belangrijke verbruik; er zijn te weinig breiers en deze moeten vooral werken aan de herstelling van de netten die gescheurd uit zee terugkeren. Veel vrouwen en kinderen werken hieraan mede.

De vis wordt in het openbaar op de kaai verkocht (gemijnd) en wordt gekocht door vier erkende viskopers en een aantal visrijders (chasse-marée) die hem naar het binnenland brengen en ook uitvoeren naar Frankrijk, tot in Parijs toe, met alle middelen van vervoer 'par barques, voitures, chevaux et à dos'.

Een groot aantal personen - een vijftigtal - vinden hier hun werk om de vis te verdragen van de kaai naar de stallen, om hem te wassen en in de korven te pakken.

Niet alle vissers vinden werk te Nieuwpoort zelf; sommige gaan zich elders verhuren voor de visvangst. Het rapport van 1764 geeft hier enkele bijzonderheden over de uitwijking gedurende het seizoen van de haringvangst. Dan werken telkens 3 à 4 bemande sloepen van Nieuwpoort voor rekening van Duinkerke reders; zij varen dan van Duinkerke uit. Het seizoen duurt 10 à 12 weken. Voor de sloep wordt per seizoen 25 à 30 pond groten betaald; de stuurman krijgt één Louis per week, de gewone man 10 à 11 florijn en de scheepsjongen naar avenant.

Het grijs zout uit Frankrijk en Cadix voor het pekelen van de haring wordt te Duinkerke aangekocht en ook wel over Oostende ingevoerd.

Het rapport van 1770 wijst ten slotte op een vermindering van het aantal vissers ten gevolge van het 'slechte' jaar 1769.

A.V.